

Yönetmen: Sedat Yılmaz

Senaryo: Sedat Yılmaz

Oyuncular: Aram Dildar (Fırat), Engin Emre Değer (Alişan), Sezgin Cengiz (Kadir), Fırat Altay (Kerim)

2010 / Türkiye / Türkçe, Kürtçe / 100'

Geçtiğimiz yıl gösterime giren *Press* filmi Yeni Türk Sineması'ndaki önemli yerini aldığını, gerek sinema salonlarında gördüğü ilgiyle, gerekse yurtiçinde ve yurtdışındaki festivallerde aldığı mühim ödüllerle ispatladı. 90'lı yılların başında Özgür Gündem gazetesinin Diyarbakır bürosundaki muhabirlerinin, o dönemde bölgenin içinde bulunduğu gergin vaziyet dolayısıyla yaşadıklarını anlatan film kısaca politik bir dram olarak tanımlanabilir. Fakat *Press*'in izleyenden keşfetmesini beklediği birçok hikaye bulunuyor. Özgür basın ve katledilen gazetecilerin, bölgede yaşanan karmaşaya rağmen insanlar arasındaki dayanışmanın ve en nihayetinde tüm bunların ortasında gazeteci olmak isteyen Fırat'ın öyküsü.

Film 17 yaşındaki Fırat'ın gazete bürosunda Cıwan Haco'nun Diyarbakır türküsüyle uyanışıyla açılıyor. Sade ve günlük olan bu rutinin devamında gazetenin diğer çalışanlarının gelmesiyle büro olağan bir gününe başlıyor. Fakat bu gazetenin çalışanlarının yaşadıkları normal bir gün "merkez medya" çalışanlarının yaşadıklarıyla pek benzeşmiyor. Yaptıkları cesur haberler dolayısıyla bir korku çemberi içine çekilmeye çalışılan muhabirler her şeye rağmen okuyucularına bölgede ne olup bittiğini ulaştırmak istiyorlar. Bu süreçte Özgür Gündem muhabirleri sürekli izleniyor, yaptıkları haberler kontrol altında tutulmaya çalışılıyor. Muhabirlerden Faysal Yüksekova'da bir çete tarafından kaçırılan bir gencin haberini yapmak için harekete geçtiğinde olayın arka planının çok daha farklı olduğunu anlar. Bu çetenin orduyla ilişkisi vardır ve bu durumu fotoğraflarla belgeleyen Faysal'ın tehdit telefonları almaya başlaması uzun sürmez. Halihazırda kısıtlı imkanlar içinde yayını sürdürmeye çalışan gazete için şartlar daha da zorlaşır. Fotoğrafları basan fotoğrafçı artık onlarla çalışmak istemez örneğin, ya da gazetenin İstanbul bürosuna gönderilen haberlerin kimilerince "zararlı" olanları yolda ayıklanır. Ve gerçekte de 90'lı yıllarda maalesef Türkiye'nin günlük yaşamının bir parçası olan gazeteci suikastları gerçekleşir. Faysal sokak ortasında ensesinde bir an için hissettiği soğuk tabancanın ateşlenmesiyle orada ölür. İzleyici için filmin belki de en vurucu sahnelerinden biri budur, zira arkadaşı Alişan yaşadığı bir anlık şoku atlattıktan sonra önce yerde yatan Faysal'ın fotoğraflarını çeker, amacı katledilen gazetecileri gündeme taşımaktır. Bundan sonra gazetenin çalışma şartları iyice zorlaşır, çalışanlar gerekçe gösterilmeden gözaltına alınıyor, büroları izinsiz aranıyor, talan edilir. En nihayetinde bir süre çalışmalarına ara vermek zorunda kalan muhabirler hep birlikte gazetede yaşamaya başlarlar, yalnız kaldıklarında başlarına gelecek olan aşıkardır.

Filmin diğer bir okumasının parçası olan Fırat, bölge dışına göç etmek zorunda kalan bir ailenin oğludur. Gazetede yaşar, gazeteciliği öğrenmek için yaşar. Röportaj deşifreleri yapar, daktilo öğrenmeye çalışır, fotoğraf yıkamayı öğrenir. Yaşadığı çevre ona yabancı değildir elbette, ancak bir gazeteci olarak bu ortamı gözlemlemek onun için bambaşka bir tecrübe olur.

30. İstanbul Film Festivali, 47. Antalya Altın Portakal Film Festivali ve Altın Lale Ulusal Film Yarışması'nda Jüri Özel Ödülü'ne layık görülen film özgün senaryosuyla dikkat çekiyor. Aram Dildar'ın canlandırdığı Fırat karakteriyle akıllarda yer edeceği muhakkak; fakat tüm oyuncular için aynı şeyi söylemek biraz zor, zira yer yer yapay diyaloglar göze batıyor. *Press* filmi tüm bunlara rağmen anlattıklarıyla ve cesaretiyle şimdiden farklı bir yerde duruyor ve arşivlerde yer bulmayı hakediyor. İyi seyirler.

Damla Taşdemir